

թի ճէտիտէլընտէն տօլաւը թէ-
չէքքիւր վէ ուպուտիյեթ իշին մա-
պէյնի Հիւմանուտա աղիմէթ իշլէ-
միշէր, վէ տիւն մահէլլի մէմուրի-
եթիւրիւնէ կիտէրէք, իշփաի վաղի-
ֆէեթ պաշլամըշլար տըր:

—Ձիւտարէթ իշին շէհրիմիդէ կէլ-
միշ օլան սէյեհաշլարտան պաղըլարը
պու կիւն իզմիրէ միւթէվէճճիհէն
շէհրիմիդտէն հարէքթի իտէճէքթէր
տիր:

—Սալթանաթը Սէնիյեթ իշլէ ի-
թալիա տէվլէթի պէյնիտէ թէճ-
տիտէն ագաւր մուսամմէմ օլան թի-
ճարէթ ահմետմէսի հաղգընտա
թէչէքքիւր իթմիշ օլան գոմիւրիւն,
էվլէլլէլ կիւն տալի, խարիճիւնէ
միւթէչարը Արթին բաշա հաղբէթ-
լէրիւն թահթը բիւսաթիւնտէ օ-
լարագ օրման վէ մատէն միւթիւրի
ուսուսիւր Գուսուսէնտէ Պետրոս
էֆէնտի հաղբէթիւրիւն Պէյօղլու-
տա վաղը խանէսիւնտէ ագաւր իճ-
թիմա իթմիշ տիր:

—Տէվլէթի Արիւնէ իշլէ Ավսթրիա
տէվլէթի աղապընտաթի թիճարէթ
մուսահէտէսիւն թէճտիտի իւզէրի-
նէ իճրաի միւթաքէրէնէ մէմուր գո-
միւրիւն մաղպաթապըն թանդիմ ի-
շլէ Խարիճիւնէ նէղաթէթիւնէ թաղ-
տիր իթմիշ տիր:

—Էվլէլլէլ կիւն Բուսիա վէ Բու-
մանիա սէֆիրէլլէլ իշլէ Ալմանիա սէ-
ֆարէթի պաշ թէրէճէմանը Պապը Ա-
լիտէ սաղապագամ հաղբէթիւրիւն
կէօրիւնիւնէ տիր:

—Ենէնի քէօյտէն Բուսիլի գալա-
ղնա գատար պիր թրամիլյա խաթ-
թը իշին Երուսաղէմէ. իթարաֆըն-
տան իթիւրիւնա իթար իթիւրիւնա
նը հալի նաֆաա նէղաթէթիւնէ պիր
իթիւրիւնա թաղաթիւ օլուսարագ
իճապը տէրտէսթի իշփա պուլու-
մուշ տուր:

—Գոսթանթիւն օլուսարագ
սընտա օգուսմուշ տուր:

Ճուսաա իրթէսի կիւնիւ Բուսի
թաթիւրիւնէսիւնտէ մէճիւսի րու-
հանի վէ մէճիւսի միւթիւրիւն իճ-
թիմա իտէրէք, ճանիպը Պապը Ա-
լիտէն վաղը օլան թէպլիլաթը շի-
ֆահիւնէ հաղգընտա իճրաի միւթա-
քէրաթ օլուսմուշ տուր: Թէպլիլա-
թը մէպըլլէլլէլ 4-5 կիւն գար-
ֆընտա թահրիւրէն վէ բէսմէն տա-
լի բաթիւրիւնէն թէպլիլ օլու-
նաճաղըն խապէր ալարգ:

—Շէհիր էմինի ճէտիտի Բըտփան
պէյ էֆ. հաղբէթիւրի ճանիպիւնտէն
պիլիւրմիլէ տէվպիլի պէյէտիւնէ միւ-
տիլիւրիւնէ քէլիտէ գըլընտան թէ-
լէկրաֆնամէ իշլէ հաղլուան թահրի-
րաթտա, պուստան պէօլլէ մէմու-
րիւնի պէյէտիւնէն տիլիսաշը ալի
վէճէլլէ իշփաի վաղիլլէ իթմիշէրի,
վէ խիլաֆը մէրդի հարաքեթաթտա
պուլուսանլարըն շէտիտէն մէսուլ
թուլուսաճաղըն պէեան գըլըն-
տըրը իշիտիլլէ տիր:

—Միւշարիլլէյ Բըտփան պէյ իշլէ
զապլիլէ նաղըրը նաղիմ պէյ է-
ֆէնտիւր, վէ Շէհիր էմանէթի
մէճիւսի բէյիւն Ահմէտ բաշա հա-
ղաթաթը տիւն Շէհիր էմանէթի տա
յիւրէսիւնտէ պաղը մէվատտ իւզէրի-
նէ իճրաի միւթաքէրէ իթմիշ տիր:

—Ձապլիլէ նաղըրը պէյ էֆէն-
տի հաղբէթիւրի տիւն կիճէ մապէյ-
նիլլէմանուտա տալիլլէ օլուսարագ,
պաղը իրապաթը Բատիլաշիլլէ ալա
վէ թէլաղգը իթմիշ տիր:

—Ալմանիա տա իճրա օլուսան մա-
նօվըալարըն նէթիճէլլէրի հաղգըն-
տա մալիլաթը ֆէնիլլէ իթիւրի-
տալի իշին Ալմանիա տա իթմիշ օլան
Պոն տէր Գոլյ բաշանըն իթմալը վա-
ղիլլէ իտէրէք, պու կիւն իթմիշ շէ-
րիմիդէ միւթէվէճճիհէն Պէյլիւնտէն
հարէքթի իտէճէքթի խապէր ալընմը
տըր:

—Նիւպաղաթտէ Սիւլէյման էֆ.
Էմինիլլէլ սանտըրը միւթիւրիլլէ-
տէն իթիլլէ իթմիշ օլուսարագտան,
հէրիւնէ Մալիլէնէղաթէթի սէր վէղ-
նէտալը Էմէր էֆէնտի նապա վէ
թալիլլէ պուլլուլլէ տուր:

—Տիւն Գաթաթէնիլլէ միւթիւր-
իլլէ իսկէլլէլլէրիւնտէ քէօմիւր հա-
մուլէսիլլէ 19 դանըղ իմանըմը
մուվաթլէթ իթմիշ տիր:

—Բըղլըն ճէղա մահ քէմէսի բէ-
յիսի Հիւսնի էֆէնտիւնի խանէսիւն
սէպուսմէրիւն 10 ունուս կիճէսի
պաղը քիմիլլէրի կիւրպ, միւթալլէյ-
նիլլէ իթմիշ իշլէ ֆիւրաթ իթ-
տիլլէրի, վէ գաթիլլէրիւն ալան-
մագաթա օլուսարագ Գոսթալա զաղ-
թաթընտա օգուսմուշ տուր:

—Իզմիտ սանճաղը տալիլլէնտէ
Սէրայը նա՛մ քէօյտէ պիր թաղըմ
էշըրէն գուհուր իտէրէք, պուլլարըն
տէրտէսթի իշին պուրաթան մալիսու-
սէն մէմուրալ կէօնտէրիլլէ, վէ
էշըրէնտէն հաթաթըրը օլուսարագը
անլալլան մէպըլլէր գաթիլլէ սաթիւ-
լէրիւնտէն Արնաթուտ պիւսիւր Ե-
նուս, Իպրահիմ, ալիլլէր Իպրահիմ
վէ շաբաճը Պէթըր նա՛մ շալիլալ
թուլլուսաթը կիւրպ, ալըլ
շաղը քիւլլէր Ենուս իշլէ բէֆիլ-
սաղըր Սիւլէյման տալի մէմուրալ
թաթաթընտան սըղըշտըրըլաթ,
էլտէ իտիլլէնէքթիւր սըրաթա, մէր-
գուս սաղըր Սիւլէյման գուրթու-
լամաթաճաղըն ալաթաթագ, բէ-
ֆիլլէ Ենուսաթ թիւ ֆէնքթէ թէլլէ
վէ քէնտիսի Տէլլիլլէնտէրէ քէօ-
յիւնէ իթիլլէ իթմիշիլլէ, մէրգուս
օրաթան իզմիտ միւթէսաթըլլէլլէ-
նա կէօնտէրիլլէ, վէ հաթաթըր
տալի մէպըլլէր միւթէսաթըլլէլլէ
կէօնտէրիլլէ իւզըն պուլուսմուշ
տուր:

—Սեպա 19 ունուս կիւնիւ սաթ
10 տան 21 ինճի կիւնիւ սաթ 10 տ
գատար Հալէպտէ Գօլբաթան 28
վուգընաթ օլուս, պուլլարտան 16
վէ էվլէլլէլ վուգուսթտան 9 վէ-
ֆիլլէ վուգուս պուլլուշ տուր:

—Ֆէրիքէյ ճիլաթալլարտա սա
քիւն 16-18 հաղաթընտա պիր գըղ,
ալաթաթը պուլուսան պիր քիմ-
սէ իշլէ գալլէլ վէ մէպըլլէրիւն վա-
լիտէյնի, հէր նէ գատար ալա-
մըլալ իտէ տէ, պուլամաթը, վա-
ղըլլէ Պէյօղլու միւթէսաթըլլէլլէ-
նա պիլաթիլլէր տիր: Պու պապտէ
թէհարիւրիւնտա իպլիտար օլու-
մուշ տուր:

—Խաթիլլէ Մըսթըր Իսմայիլ բաշա
հաղբէթիւրիւն պէյիւր քէրիւսի
բէնտէն Ֆաթիլլէ հանըմըն Պէյլէր-

պէյիւնտէ քեպիլի հալընտա, կէ-
չէն կիւն իսկուս նա՛մ տէլիլլէլլէր
գաթիլ իտէն Էշըլլէ Նաթիլլէր
Ձէրքէս տէրտէսթ իտիլլէ տիր:

—Էվլէլլէլ կիճէ Դասըմ բաշա
պիր հարիլ գուհուրիլլէ, պիր ուն
տէլլիլլէնի միւթէլլէրէ օլուսարագ:

—Տափա վէրիլլէրիւնտէ Խալիլ է-
ֆէնտիլլէ կէչէնտէ Թօրգաթու ճի-
վալընտա բէվլլէրէ կէնտալլէլլէ
հալաթաթագ, մուսիլաթէն գա-
մա իշլէ գաթիլ իթմիշ օլան իթի-
շալաթան պիլիլլէն պու քէրէրէ տէր-
տէսթիլլէ թահթը թէվլլէլլէ տըր-
տըր վէ տիլլէրիւն տալի քէմալը
կէրմի իշլէ ալանմագաթա օլուսարագ
Սապաշաթա օգուսմուշ տուր:

ՁԻՐԱՅԻՒ ՊՈՆԴՐԱՅԻՒ ՆԻՋՈՒՄՆԱՅԻՒՆԻ
(1887 Յիւլիոստան տիլլա վէ իթիլլէ)

6 նճը մատտէ - Սէնէտտէ մուս-
կէն օլան միւստէթիւն ինզըղաթը-
տա, մէտուս իպփաի տէյն իշլէմէղ
վէ հալաթա Ձիւրաթա պանդալը նի-
ղաթաթէսիլլէ 32 նճի մատտէսի մու-
սիլլէնտէ իմէլա իտիլլէ օլմալ իտէ,
պանդա թաթաթընտան մահէլլի քի-
րա մէմուրուսա միւրաճաթա օլու-
նաճաթ, վէ իճրա մէմուրը թէրէլլէ
վէ հա վէֆաթէն ֆէրաղ օլուսան էմ-
վալը զալըր մէնզ ուլլէնի մուսաթ-
լաթը լաղըմէսի իճրա օլուսարագ-
նու միւսպէյնի 4 իւնճի վէ 5 ինճի
մատտէլլէրէ մուհարթէր տէֆիլլէր
իլլէ իսթիլլէրաղ սէնտէ քէնտիլլէն
իպրաղ օլուսարագտա, պաշաթա պիր
մուսաթէլլէլլէ գանուսիլլէ իճրաթա
վէ իլա՛մ իսթիլլէսալիլլէ հաճէթ օլ-
մագաթըլլէ իթիլլէ ալա գատար թէե-
տիլլէն տէյն իշլէմէսիլլէ, վէ իշլէ-
մէտիլլէ թաղաթիւտէ, էմվալը մէղ-
քիւրէ պիլլիլլէլաթա ալաթէ պէյ վէ
ֆէրաղ իտիլլէրէ սէմէն վէ հա պէ-
տէլլիւնտէ իսթիլլէլլէ մաթիլլէլլէ
իտիլլէնտէ միւսպէյնի մէտուսա
պիր գըլլա իսպաթաթէ թէպլիլ
իտէճէք, վէ աղլէ՛ քէֆիլլէ իշլէ իս-
թիլլէրաղ օլուսմուշ իտէ, իսպաթաթ-
մէ սաղըրտան սաղըրտա քէֆիլլէ
թէպլիլ օլուսաճաթ տուր:

7 նճի մատտէ - Մատտէի սաղը-
գատա մուհարթէր իթիլլէ ալ միւս-
տէթ միւնդալիլլէ օլուսաթա մէտ-
ուս վէ հա քէֆիլլէ հէնուղ թէե-
տիլլէն տէյն իթմիշիլլէ օլուս իտէ,
իճրա մէմուրուս թէլլէլլէ վէ հա վէ-
ֆաթէն ֆէրաղ իտիլլէն էմվալը զալըր
մէնզ ուլլէնի տէյնէ քիլլաթիլլէ ի-
տէն միւրաթըլլէ վէլլէ վէտուս
վէ հա քէֆիլլէն խանէսիլլէ իտա-
րէսիլլէ քէաթիլլէրաղ օլուս, հէ-
ման միւրաթիլլէնէ իճրաթա իլաթա-
թը նիլլաթիլլէնի իճրաթա իտիլլէ
օլան նիլլաթիլլէնէ ալաթաթէլլէ թէվ-
ֆիլլէն պիլլէ միւրաթիլլէ վէ քէաթիլլէ
տէվլիլլէն իշլէ վէրիլ օլան մէմուր
վէ հա անըն վէթիլլէ մէվուս իտէ,
անըն թաթաթիլլէ վէ մէվուս պու-
լուսմաթըլլէ վէ հալաթա թաթըլլէ
ալընմագ գաթիլլէ օլմաթըլլէ հալաթէ,
նիլլաթիլլէ մէպըլլէր ալաթաթէլլէ
թէվլիլլէն իթա իտէճէլլէ թէպըլ-
լէ իշլէ մէտուսմուշ վէ հա քէֆի-
լիլլէն թաթըլլէրէն հաճէթ օլմագ-
աղըն պէյ վէ ֆէրաղ մուսաթէլլէ

իճրա իթաթիլլէք վէ հալըլ օլա-
ճաթ սէմէն վէ պէտէլլիւնտէն էվլէլ
պա էվլէլլէ էմվալը վէրիլլէլլէ իճա-
րաթ վէ մուգաթաթ վաթֆիլլէ
իշփա օլուսարագտան սոնրա, պան-
գանըն մաթիլլէլլէլլէլլէլլէլլէլլէլլէ
թէեթիլլէրէ կիւզէլլէլլէ վէմաթիլլէ
վաթըրա իշլէ պէրաթէր մաթիլլէլլէ
թէպիլլէ վէ իշփա օլուսարագ, ֆաղա
գուհուր իտէր իտէ, մէտուս վէ հա
քէֆիլլէն պիլլա օլաճաթ, վէ զիթը
օլուսան էմվալը զալըր մէնզ ուլլէնի
թէմալը սաթըլլէլլէ հալաթէ, պէ-
տէլլէ շաթաթ թէեթիլլէն տէյնէ
քէաթիլլէ օլմալ իտէ, նօղաթը՝ մէա-
նու վէ հա քէֆիլլէլլէնտէ պաշաթա
թահիլլէ իտիլլէք տիր:

8 նճի մատտէ - Մէտուս վէ հա
քէֆիլլէ թաթաթընտան տէլլիլլէն
օլուսաթիլլէք տալա վէ իթիլլէլլէ
մէվաթաթ սաղըրաթա թաթիլլէ օ-
լուսան մուսաթիլլէլլէ իշփաթընա մա-
նի օլմալ շու գատար քի մուսաթ-
լաթը մէպըլլէլլէն իշփաթը թաթիլլէ
վէ թէեթիլլէ օլուսմաթա շաթըլլէյ-
լա մէտուս վէ հա քէֆիլլէ՝ իճաթ
իտէն մահէլլէնէ միւրաճաթա իլա
իլաթիլլէ տալա իտէպիլլէ:

9 նճը մատտէ - Մէտուս վէ հա
քէֆիլլէլլէն վէֆաթը վէ հալաթա
աշվալը շալիլլէլլէլլէլլէլլէ վուգու-
պուլլան թէպէտիլլէլլէլլէլլէլլէլլէ
սաղըրաթաթէլլէլլէ իճրաթընա մա-
նի օլմալ շու գատար քի պու կիլլի
աշվաթէ թէպիլլէլլէլլէ լաղըմէլլէլլէլլէ
լէրիլլէ գալլա՛ օլանլաթա իճրա օլու-
նաճաթ, վէ մէտուս վէ հա քէ-
ֆիլլէլլէ վէֆաթը վուգուլլիտէ, վէ-
րէսէսի իսպաթաթէլլէլլէլլէլլէլլէ
գաթիլլէլլէ Ձիւրաթա պանդալը շիւ-
պէ վէ հա սանտըր մէմուրուս
միւրաճաթաթա, մէօլ թալլէլլէ իթ-
տիլլէլլէ թաթաթիլլէ, միւստէթի
մէպըլլէլլէ տէրթիլլէլլէ տալա թէմ-
տիտ օլուսաթիլլէլլէլլէլլէլլէլլէլլէ
վէ հա քէֆիլլէ՝ ալա վաթիլլէ վէ
ասաթալը ինթիլլէլլէլլէ քիմէսի օլ-
մագաթըլլէ վէֆաթ իթիլլէ պիլլէ, պան-
գանըն մաթիլլէլլէլլէլլէ թէմուս
թէպիլլէ օլուսմաթըլլէլլէ, թէրէլլէ վէ
հա վէֆաթէն ֆէրաղ օլուսմուշ օլան
էմվալը զալըր մէնզ ուլլէնէ կէրէք
պէյլլէլլէ մալ վէ կէրէք վաթֆիլլէ
ճանիպիլլէնտէ վաղը հէա օլուսմա-
նաճաթ տուր:

10 ունուս մատտէ - Իշլէլլէլլէ
մատտէլլէ կէօթիլլէլլէլլէլլէ իւզըն,
մահալլէ վէ գաթիլլէլլէլլէլլէ միւս-
թէպըլլէլլէ վէլլէլլէլլէ իլմա խա-
պէլլէր գըրգըր բաթալլէ բուլլէթ-
միլլէ թապի օլաճաթ, վէ իլմա
խապէլլէլլէ թանդիլլէ վէ իթա ի-
տէլլէլլէ պէչէր իլմա խապէլլէլլէ
իլլէ հալընդ պիր զընու վէլլէլլէ-
ճէք տիր, վէ իսթիլլէրաղ սէնտէ
թըլլէ հալի օլուսաթըր բէսէլ մալ
նիլլաթիլլէլլէլլէլլէլլէլլէ տալաթա թա-
պի օլուս, պուլլալըն մուգաթիլլէլլէլլէ
մուհարթիլլէլլէլլէ թաթաթըլլէլլէ
թաթաթիլլէ իշլէ 5 պիլլէ զընու գա-
տար բէս էլ մալի հալի օլանլա-
րէնտան մաթիլլէլլէ պէչ, վէ պէչ
պիլլէ պիր զընուստան օն պիլլէ զընու
գատար պուլուսանլարընտան օն ի-
քի պուլուգ, վէ օն պիլլէ պիր զընու-

ՄԱՆԻԽՄԱՌ. — Տեղիս անհեղինակ իշխանն աշխարհայայտն վազմոր հաղթելով հոր այրածա իրան օրհնելուց տուր